

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 527/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED],
zastúpeného JUDr. Jozefom Veselým, advokátom, Mierová 1, Veľký Krtíš, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tos/91/2025 zo 16. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 11. septembra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím v záhlaví označeného všeobecného súdu, ktoré navrhuje zrušiť a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/8/2021 z 19. augusta 2022 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4To/149/2022 z 12. októbra 2023 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/61/2024 z 20. novembra 2024 uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 4 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, ochranný dohľad v trvaní 1 roka, povinnosť nahradiť poškodenej škodu vo výške 328 396 eur, ako aj zhabanie peňažných prostriedkov vo výške 57 374,37 eur.

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 7Nt/13/2025 z 9. apríla 2025 podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 5T/8/2021, pretože nezistil podmienky podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Krajský súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu.

4. Krajský súd považuje uznesenie okresného súdu za správne a zákonné, stotožnil sa s ním a v podrobnostiach naň odkázal. Dodal, že po právoplatnom rozhodnutí vo veci nevyšli najavo žiadne nové skutočnosti ani nové dôkazy skôr neznáme, preto nebola splnená základná zákonná podmienka, aby mohlo dôjsť k povoleniu obnovy konania. Sťažovateľ sa v podstate domáha zníženia výmery uloženého trestu s poukazom na novelu Trestného zákona účinnú od 6. augusta 2024, ktorá podľa krajského súdu nie je sama osebe novou skutočnosťou v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktorá by mohla vo vzťahu k uloženému trestu odňatia slobody odôvodniť iné ako súdom prijaté rozhodnutie. Poukázal na § 2 ods. 1 Trestného zákona a doplnil, že neskorší zákon možno použiť len do vyhlásenia rozsudku, resp. do právoplatného skončenia trestného stíhania. Odsudzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť 12. októbra 2023, preto sa uvedená novela Trestného zákona na trestnú vec sťažovateľa nevzťahuje. Dôvodom na povolenie obnovy konania nie je pre sťažovateľa priaznivejšia zmena Trestného zákona, ktorá nastala až po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia, keďže podstatou obnovy konania je naprávať možné skutkové omyly, pričom pri zmene zákona sa nemení skutok, ale mení sa právo. Nad rámec krajský súd uviedol, že uložený trest odňatia slobody mimoriadne znížený podľa § 39 ods. 1, 3 písm. c) Trestného zákona by aj tak nebolo možné považovať za taký, ktorý by bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu ani k pomerom sťažovateľa ani v zrejmom rozpore s účelom trestu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Napadnuté uznesenie je arbitrárne, pretože bez vykonania dôkazov svojvoľne vykladá zákonné hľadiská pre posúdenie návrhu na obnovu konania, nad rámec zákonných oprávnení súd posudzoval nové dôkazy, čím vybočil z medzí daných čl. 2 ods. 2 ústavy. Súdny pochybili v tom, že nevykonali navrhnuté dôkazy a rozhodli bez nich, pričom nebola aplikovaná novela Trestného zákona vo vzťahu k rozhodnutiu súdu, čo sa týka zhabania zaistených finančných prostriedkov, s tým, že v kontexte s výrokom o náhrade škody sťažovateľ poukazuje na čl. 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Sťažovateľ tvrdí, že napadnuté uznesenie je arbitrárne z hľadiska právneho posúdenia, resp. dokazovania.

8. Účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a nemohli sa ani brať do úvahy. Ani všeobecné súdy, o to menej ústavný súd, však nemôžu v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy podľa Trestného poriadku preskúmať napadnuté meritórne rozhodnutie (jeho vecnú

správnosť) ani posudzovať otázku viny či trestu. Úloha ústavného súdu nie je odpovedať na otázku, či obnova konania mala alebo nemala byť povolená. Jeho úloha spočíva len v posúdení skutočnosti, či sa záver konajúcich súdov o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania opieral o náležite prezentované dôvody ideovo zodpovedajúce zmyslu a podstate použitej právnej úpravy (porov. I. ÚS 302/2019, č. 46/2019 ZNaU).

9. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody. O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré sú v súlade s platným a účinným zákonom (na vec aplikovateľnými procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi), nemožno kvalifikovať ako porušovanie základných ľudských práv.

10. Ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením a jemu predchádzajúcim uznesením okresného súdu, ktoré posudzoval vo vzájomnej súvislosti (IV. ÚS 350/09), konštatuje, že obsahujú dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by v nich obsiahnuté závery boli výsledkom zohľadňovania hľadísk, ktoré nie sú predvídané aplikovanou právnou normou. Krajský súd zrozumiteľne odpovedal na podstatu hlavného argumentu sťažovateľa o aplikácii novelizovaného znenia Trestného zákona. Vo všeobecnosti do právomoci ústavného súdu nepatrí posudzovanie správnosti výkladu podústavného práva všeobecným súdom a priestor pre jeho zásah sa otvára len v prípade zistenia aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecným súdom, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

11. Pre doplnenie argumentácie ústavný súd odkazuje na nález sp. zn. I. ÚS 142/2018 z 26. júla 2019 (osobitne bod 17), v zmysle ktorého „za skutočnosť súdu skôr neznámu nemožno považovať prípadné zmeny hmotného práva... v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, keďže táto v čase vyhlásenia pôvodného rozhodnutia objektívne neexistovala“, a teda nemohla byť zohľadňovaná, prípadne aplikovaná pri procese rozhodovania. V rovnakej súvislosti ústavný súd odkazuje aj na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 44/2013, z ktorého vyplýva, že podmienky obnovy konania sa netýkajú zmeny právneho stavu, t. j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu, pričom splnením podmienky na obnovu konania „*ex lege*“ je len zmena zákona v dôsledku rozhodnutia ústavného súdu o jeho nesúlade s ústavou. V rovnakej línii pokračuje aktuálna judikatúra ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov o návrhoch na obnovu konania z dôvodu zmeny Trestného zákona účinnej od 6. augusta 2024 (uznesenie sp. zn. IV. ÚS 449/2025 z 26. augusta 2025, podobne k použitiu *lex mitius* uznesenie sp. zn. IV. ÚS 503/2025 z 30. septembra 2025).

12. K námietke o nevykonaní navrhnutých dôkazov ústavný súd uvádza, že nepreskúmava dôkazy v napadnutých trestných rozhodnutiach v apelačnom zmysle tak, že by ich vykonal a plne nahrádzal vlastným posúdením. Ústavný súd neskúma s možnou výnimkou extrémnych prípadov jednotlivé dôkazy, ale preveruje ich konzistenciu, opomenuté zásadné dôkazy, chybnú logiku a obdobné chyby, ak prekročia prah ústavnoprávnej relevancie (III. ÚS 134/2021). Sťažovateľ neuviedol nič konkrétnejšie na podporu svojej všeobecnej námietky, teda o aký dôkaz išlo, akú skutkovú okolnosť

mal preukazovať, alebo význam dokazovanej skutočnosti pre meritórne rozhodnutie, preto ústavný súd nemohol ani pristúpiť k vyhodnoteniu jej dôvodnosti.

13. Odkaz sťažovateľa na čl. 51 ods. 1, resp. čl. 49 ods. 1 charty považuje ústavný súd len za podpornú argumentáciu, keďže neuviedol v petite sťažnosti, že by malo dôjsť k porušeniu označených článkov napadnutým uznesením. Navyše sťažovateľ neuviedol žiadne dôvody na aplikáciu charty v jeho veci a ani ústavný súd nezistil, že by šlo o situáciu, ktorá by spadala do pôsobnosti práva Európskej únie. Holé vymenovanie viacerých nariadení (o záznamovom zariadení v cestnej doprave, o tachografoch v cestnej doprave, o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy) nepreukazuje súvis medzi konaním členského štátu (o povolení obnovy konania) a právom Únie.

14. Krajský súd nearbitrárne vyhodnotil relevantné skutočnosti z hľadiska aplikácie súvisiaceho ustanovenia právneho predpisu, keď skúmal, či zmena Trestného zákona je novou skutočnosťou podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Obsah ústavnej sťažnosti je pokračovaním tvrdení sťažovateľa z konania o povolenie obnovy konania, resp. jeho hodnotením dôkazov v prospech jeho názoru, že sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania. Sťažovateľ tak v podstate ústavný súd stavia do pozície ďalšej opravnej inštancie, ktorá mu v zmysle už uvedeného neprináleží.

15. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti napadnutého uznesenia. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, keďže všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

16. O zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09).

17. Vychádzajúc z uvedených dôvodov, ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť namietajúcu porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a námietkami o porušení označeného základného práva.

18. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 ústavy, ústavná sťažnosť neobsahuje žiadne skutkové a právne dôvody ako náležitosť podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen

začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Nedostatok odôvodnenia zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí (I. ÚS 185/2021, ZNaU 81/2021).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu